

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXV. Licitum, Illicitum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

non utilitate l. 3. C. eod. Tres liberi excusant à legatione. Perez. C. de Legation. n. 17.

XI.

Juri ex liberorum supervenientia orto eatenus licet renunciare, in quantum non læditur liberorum legitima. Carpz. P. 2. Const. 12. def. 33.

Ratio: quia in tantum valet renunciatio, in quantum valet alienatio, cum qui renunciat, alienet. Sicuti ergo alienare licebat omnia bona usque ad legitimam liberis etiam existentibus, quidni etiam renunciare liceat in casum, quod supervenerint liberi. Zoesl. ad ff. de Donat. n. 108.

Limita: modò specialis fuerit renunciatio: nam generalis idem non operabitur, cum sit stricti juris l. sed et ff. §. 4. ff. si quis caut.

CAP. XXIII.

Libri.

Axioma I.

Omnes libri improbatæ lectionis protinus corrumpendi, l. 4. §. 1. ff. fam. hercisc. eoque fundamento libri magici, item heretici & damnatæ religionis solent comburi. l. 6. §. 1. C. de heret. Nov. 42. cap. 1. quæ consuetudo in hoc usque tempus observatur, vid. Sleidan. l. 2. comment. sub fin. Ita olim pagani Principes volebant comburi Codicem S. & alios Christianorum libros abolendi Christianismi causa. Baron. in An. 302. §. 16. & seqq. Scribuntur vero quidam libri πρὸς εὐδοσίαν, alii πρὸς εὐμνησίαν, inquit Dieteric. in Antiloquio sui Jatrei, pag. 7. conf. supra. Lectio.

II.

Libri & Registra tributorum habent vim probandi. Brunnem. ad l. 2. C. de fund. rei private. in fin. item libri publici, Stadt & Cangel. Gerichts Bücher. Roland. de commissar. p. 2. l. 5. cap. 6. Wehn. in obs. pract. verb. Bücher & scripturæ vel libri officialium Beust. in l. admonendi num. 844. ff. de Jur. Jur. Sic libri genethliaci Stamm Bücher in archivo familiae asserti plenè probant propter antiquitatem, Gail. l. 2. obs. 149. n. 7. & libri parochiales Tauf Bücher probant ætatem. Fiv. 1. decis. 184. Porro libri Nobilium, Erb Register / Erb Bücher probant contra rusticos, si ordine sint conscripti & antiqui. Moller. 4. sem. 37. Libri feudales contra vasallos. Zaf. vol. 2. conf. 15. num. 1. libri rationum, Niechen Schuld Bücher contra scribentem, si sint completi habeantque causam debiti assignatam Befold. Thes. pract. verb. Niechen Bücher. adde Gail. l. 2. obs. 20.

CAP. XXIV.

De Licentiatis.

Licentiatu ex eo dictus, quod licentiam titulum Doctoris assumendi consecutus sit, & pro Doctore plerumque habetur, maxime in favorabilibus Ziegl. de Jur. Majest. p. 375. Utrum vero Licentiatu alibi, quàm ubi Licentiam adeptus, Doctoris gradum petere possit, vid. Ziegl. d. l.

Menoch. de arb. judic. quest. cas. 371. n. 16. 17. Wensb. ad tit. Cod. de Monopol. ad l. 1. pr.

CAP. XXV.

Licitum, Illicitum.

Axioma I.

Non omnia quæ licent honesta sunt. l. non omne 144. de R. I. idcirco oportet à multis licitis abstinere, Paul. 1. ad Cor. 6. & est text. in cap. alind quidem 34. n. quest. 1. ubi gloss. varia adducit exempla, & præsertim, quando quis petit quod suum est, quia licitè quidem petit, si tamen ex eo offenderentur alii, honestè non peteret, prout, not. Albert. Brun. p. 3. Natur. q. 62. incip. questio talis ad fin. Specul. in tit. de Leg. §. nunc ostendendum. col. pen. in fin. Consil. Arg. 1. conf. 9. n. 221. Unde quamvis multa de urbanitate non licere dicantur, quæ ipso jure sunt licita, Ullill. in §. sic itaque. n. 31. Inst. de Act. Cujac. 16. obs. 12. Forster. 4. Instit. disp. 4. p. 588. inde tamen de dignitate Jurisprudentiæ civilis nihil decedit. Eatenus enim tantum licere intelligenda sunt, quatenus non expressè prohibeantur, vel pœna aliqua coercerentur, non autem quod vel approbentur, vel impunita esse jubeantur, sed potius propter decisionem & ad singularem applicationem religioni judicantium relinquuntur. fac. l. questum 13. ff. de test. quorum consequenter etiam erit, non tam id quod licitum, quàm quod honestum respicere. l. in conjunctionib. 197. de R. I. & interdictis etiam singularibus prohibere, quæ expressè per leges prohibita non sunt. l. 10. ff. de cusat. furios. l. is cui 18. pr. ff. qui testam. fac. poss. quin & de non prohibitis leges ferre prohibitivas, §. ult. Inst. qui sui vel alien. jur. quamvis nec omnia ad nullum redigere vel possint vel debeant, fac. l. 2. C. de reb. cred. vid. Petr. Fab. add. l. 197. in pr. & Boccr. de investit. feud. c. 3. n. 84.

II.

Illicitæ rei dans operam, tenetur de omni eo quod consequitur. l. 6. C. ad L. Jul. de vi publ. ubi vid. notata Carpz. 1. qq. crim. 1. n. 29.

III.

Licentiam aliquando restringi maxime interest, quorum restringitur. §. 1. Inst. de milit. testam. pr. Inst. ad L. Falcid.

IV.

Quod non est licitum necessitas facit licitum, cap. 3. de fer. l. 1. de offic. ejus cui mand. jurisdict. l. 5. de hered. petit. l. 3. C. de fer. Ratio, quia necessitas non habet legem, c. 4. de consuet. c. 2. §. fin. de obs. jejum.

Declarationis loco notandum, hanc regulam non de præcisa & absoluta necessitate intelligendam, sed imminens quoque majus periculum & damnum aliquando ex non licito licitum facere. dd. ll. add. l. 1. §. 2. cum ll. seqq. de fer. vid. infr. lib. 12. c. Necessitas.

V.

Quod quis per se non potest, nec potest alieno, & vice versa, vid. c. potest quis 68. de R. I. in 6. ubi quæ Dyn. ubi etiam fallentias addit.

VI.

Non debet cui plus licet, quod minus est non licere. l. 21. ff. de R. I. cap. cui licet 54. eod. in 6. ubi Pp Dyn.

Dyn. l. 22. ff. ad l. Jul. de adulter. ubi exemplum. l. 15. ff. de mortis caus. donat. Francisc. Viv. decis. Neapolit. 30. numer. 2. lib. 1. Matth. Afflict. decis. 288. num. 3. Trentacinq. lib. 3. var. resol. 10. de solut. resol. 2. Matth. Stephan. de jurisdict. cap. 7. num. 395. quia à contrario sensu absurdum esset, si non diceremus licere, quod plus est, cui non licet, quod minus est. l. relegatorum 7. §. fin. de interd. & releg. l. qui indignus 4. ff. de Senat. l. cui pactus 5. ff. de serv. export. Goedd. 3. conf. Marp. 33. n. 92.

VII.

In dubio præsumitur quis licet & juris sui tueri causa, non autem alterius vexandi causa aliquid facere. Wesenb. 1. conf. 21. num. 37. Bald. in l. item pupilli. n. 4. ff. de rer. divis. Regn. Sixtin. 2. conf. 10. n. 29.

CAP. XXVI.

De Lictoribus.

Axioma I.

Lictorum officium in eo potissimum consistit, ut ministerium præbeant Magistratui, à limo vel licio ita appellati, quia licio transverso, qui Magistratibus ministrabant, cincti erant. Carpz. p. 2. Dec. 112. n. 7. 8.

II.

Lictores nullibi in Jure inter personas infames referuntur, neque infamia facti laborant & male æquiparantur carnificibus Carpz. p. 1. dec. 18. n. 10. seq. & p. 2. dec. 112. n. 6. hinc lictoris viduam ducenti non deneganda receptio in Collegium opificum. dict. Decis. 18. n. 5.

III.

Lictoribus ad apprehendendum vel extrahendum missis vi se opponere facinorosis non licet. Ord. Crim. art. 142. & 150. Theodor. Crim. p. 156. lit. C. n. 57. & lictori resistens vel vim inferens, sciens talem esse, pro facti qualitate graviter plebi debet, etiam ultimo supplicio, si qualitas facti fuerit multum aggravans. Boer. dec. 170. n. 5. Guid. Pap. Dec. 557. Peck. de jure sistend. c. 32. n. 3. imò Lictores reum cum armis resistentem non solum coërcere ac vincitum ad carceres rapere, sed etiam, si iste aliter prehendi sine metu gravius vulnerationis aut mortis non potuerit, occidere possunt. Clarus §. sentent. §. ult. q. 28. Gilhaus. arb. jud. Crim. c. 3. p. 1. n. 29. Fachin. Lib. 9. Controv. 73.

CAP. XXVII.

Limitatio.

Axioma I.

Limitatorium dicitur quod in totum jus non corrigit, sed in aliquo tantum ei derogat, Corn. conf. 174. vol. 4. Crot. in l. omnes populi. vers. pro complemento. col. 39. de just. & jur. Cravett. de antiq. temp. p. 4. num. 37. Pantichman. 2. quest. pract. 19. num. 4. Hyppol. Riminald. Inst. de donat. §. 1. num. 543.

II.

Limitata voluntas ultra terminos limitationis non est extendenda. l. operis non 31. ff. de oper. libert. l. 1. §. Julianus 5. ff. de iur. ad. privat. l. fin. C. ne uxor pro marito. l. tutores qui 39. ff. de admin. tut. l. tutorio. C. de negot. gest. l. voluntaria 12. C. de excusat. tut. cap. auditus 15. c. cum olim 18. de præscript. c. manifesta 20. 12. quest. 1. Vult. 2. Conf. Marpurg. 29. n. 162. Goedd. 1. Conf. Marp. 26. num. 219. Innocent. in c. dilectus de Capell. monach. Ratio, quia limitata causa limitatum producit effectum. l. in agris 16. ff. de acquir. dom. l. 2. ff. de peric. & comm. rei vend. gl. & Dec. in l. ambigus. §. quoties. ff. de Reg. Jur. Menoch. conf. 647. numer. 4. vol. 7. Everard. confil. 135. n. 13. & confil. 165. n. 2. Wesenb. 2. conf. 52. num. 43. Viv. decis. Neapol. 380. n. 21. Cephal. conf. 288. n. 43. vol. 2. Hinc limitatam sententiam limitatam habere executionem, ait Roland, à Valle conf. 100. num. 82. vol. 4. & limitatum pactum limitatum recipere confirmationem nec ultra expressa extendi ex l. jubemus. 21. C. ad SC. Vellej. l. si de certa. 31. C. de transact. probat Goedd. 1. Conf. Marp. 27. num. 193. & limitatam renunciationem ad personas expressas restringi nec ad alias extendi, not. Roman. in l. damni. §. si is qui vicinus. ff. de damn. infect. ex l. si mulier 22. Cod. ad SC. Vellej. l. si unus 27. §. 4. vers. ante omnia. ff. de pact. l. actione 4. C. de transact. cap. unic. de eo qui fin. cap. fecit. Agnat. de feud. pat. 2. f. 49. add. Alex. in l. veteres. col. antepenult. ff. de acquir. poss. Aretin. in l. qui super litis. ff. de acquir. hered. Paris. conf. 12. num. 90. & conf. 32. num. 13. vol. 1. Dec. confil. 319. num. 9. confil. 452. n. 21. & conf. 625. n. 6. Tiber. Decian. respons. 33. n. 46. vol. 1. & respons. 45. num. 11. vol. 2.

III.

Limitatoria causa potentior est correctoria, Menoch. de adipisc. possess. remed. 4. num. 33. In priori enim locum habere extensionem ex rationis identitate, not. Jason. in l. si constante. num. 73. ff. solut. matrim. & egregie Gammur. in tract. extension. num. 93. cum in correctoria etiam ex majoritate rationis ea denegetur. Jas. in Auth. quas actiones. num. 21. C. de SS. Eccl. Paris. confil. num. 18. lib. 3. Socin. jun. conf. 131. num. 10. lib. 1. Exempla vid. apud Menoch. d. loc. n. 36. & seqq.

CAP. XXVIII.

De Limitibus.

Axioma I.

Pro limitibus sunt flumina, rivi, fossæ, aggeres, montes, valles, lapides insigniti, gezeichnete Steine & solo in fixi, columnæ, arbores signatæ, gemerkte Bäume, die mit einem Creutz oder andern Gemerck gezeichnet. Schneid. in §. 20. Inst. de action. in act. fin. regund. n. 28.

II.

Ad lapides publicos referuntur termini venarum, Jagt- und Forst-Grängen, decimarum, Zehend-Grängen, præfecturarum, Amt-Grängen, Werdenb. de Rebusp. Hanscar. 2. cap. 4.

III.

Limites dioecesium, provinciarum, regnorum & limi